

PISA: Var femte 15-åring känner sig ensam i skolan

Omkring var femte 15-åring känner sig ensam och lika många uppger att de känner sig konstiga och missanpassade i skolan. Endast drygt två av tre elever känner sig hemma i skolan. Det visar enkätsvar från PISA 2015 som publiceras i en ny rapport. Sverige är ett av de länder där elevernas upplevelse av tillhörighet i skolan minskat mest. Rapporten visar också att var sjätte svensk 15-åring utsatts för mobbning i skolan.

[Fokus på PISA 2015 webb](#)- Alla elever har rätt att må bra och känna sig trygga. Vi ser ett tydligt samband i PISA att elever som mår bra i skolan når högre resultat på PISA-provet. Skolorna behöver arbeta mer systematiskt med trygghet, studiero och inkludering. Vi kan ge mycket stöd i det arbetet, säger Hugo Wester, undervisningsråd på Skolverket.

Frågor om tillhörighet i PISA

15-åringarna som deltog i PISA 2015 fick i samband med kunskapsprovet svara på enkätfrågor om sin skolsituation. Några av de frågor som ställdes var om eleverna har lätt att få vänner, om de känner sig ensamma och känner sig som en outsider.

- Omkring 70-80 procent av de svenska eleverna upplever tillhörighet i skolan och 20-30 procent känner sig utanför. Det är en tydlig signal att skolorna behöver förbättra skolklimatet säger Eva Lundgren, ansvarig för PISA i Sverige.

Svenska elevers välbefinnande minskar

Även om flertalet 15-åringar i såväl Sverige som OECD upplever tillhörighet i skolan har resultatet försämrats sedan 2003 då dessa frågor undersöktes första gången.

- Mönstret är detsamma i Sverige och i de andra OECD-länderna men försämringen är större i Sverige än i OECD i genomsnitt, säger Eva Lundgren..

Skillnader mellan elevgrupper

Det är något vanligare att flickor inte känner tillhörighet i skolan. Ännu större skillnader finns mellan elever med olika socioekonomisk bakgrund och mellan elever med utländsk och inhemsk bakgrund. Exempelvis svarar 26 procent av de socioekonomiskt mest gynnade eleverna att de inte känner sig hemma i skolan. Motsvarande andel bland de minst socioekonomiskt gynnade eleverna är 35 procent. Rapporten visar också bl.a. att 30 procent av de utrikesfödda eleverna med två utrikesfödda föräldrar svarar att de känner sig som en outsider i skolan, jämfört med 20 procent av eleverna med minst en inrikesfödd förälder.

Var sjätte 15-åring mobbad

PISA visar att ungefär var sjätte svensk elev utsätts för någon form av mobbning minst några gånger i månaden. Sverige ligger på en genomsnittlig OECD-nivå. I såväl Sverige som i de flesta andra OECD-länder är det vanligare att socioekonomiskt svaga elever och elever som presterar sämre utsätts för mobbning. Mobbning är också mer utbrett på skolor med en hög andel socioekonomiskt missgynnade elever och på skolor där studieron är sämre.

Mer om PISA

PISA är en förkortning av *Programme for International Student Assessment*. Det är en internationell undersökning som organiseras av OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development). Totalt deltog 72 länder eller regioner i PISA 2015, däribland alla 35 OECD-länder. Ungefär 540 000 15-åriga elever testades totalt i PISA 2015. I Sverige deltog knappt 5500 elever från 202 skolor. De flesta eleverna gick i grundskolans årskurs nio. PISA har tidigare genomförts år 2000, 2003, 2006, 2009 och 2012.

För mer information

Skolverkets "Fokus på - PISA 2015: Så mår 15-åringar i skolan" bygger på den internationella rapporten "PISA 2015 Volume III: Students' Well-Being" och kompletterande nationella analyser. Skolverkets "Fokus på" finns bifogad.

Läs mer på www.skolverket.se

Kontaktuppgifter

För frågor om skolans värdegrundsarbete kontakta Hugo Wester, undervisningsråd 08-527 332 87

För frågor om PISA kontakta Eva Lundgren, ansvarig för PISA Sverige 08-527 331 64

Skolverkets presstjänst 08-527 333 00